
ՊԵՏՐՈՍ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Հայագիտությունը ծանր կորուստ կրեց:

72-րդ տարում կյանքից հեռացավ ճանաչված պատմաբան, ՀՀ վաստակավոր մանկավարժ, ԵՊՀ հայոց պատմության ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատար, պրոֆեսոր Պետրոս Հովհաննեսի Հովհաննիսյանը:

Ծնվել է 1944 թ. հունիսի 22-ին, Լենինական (այժմ՝ Գյումրի) քաղաքում, Երզնկայից գաղթած ավանդապահ հայ ընտանիքում:

1951–1961 թթ. սովորել է տեղի Վ. Մայակովսկու անվան թիվ 5 միջնակարգ դպրոցում: Բարձր առաջադիմությամբ ավարտելով այն՝ 1962 թ. ընդունվել է ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետ: Երրորդ կուրսից գորակոչվել է խորհրդային բանակ և ծառայել ռազմաօդային ուժե-

րում: 1967–1970 թթ. շարունակել է ուսումնառությունը ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետում: 1970 թ. ընդունվել է համալսարանի ասպիրանտուրան և պաշտպանել «Միջնադարյան Հայաստանի սոցիալ-տնտեսական հարաբերությունների ուսումնասիրությունը ակադ. Հ. Մանանդյանի աշխատություններում» թեկնածուական ատենախոսությունը:

1975 թվականից առ այսօր աշխատել է ԵՊՀ հայոց պատմության ամբիոնում, նախ՝ որպես կաբինետի վարիչ, ապա՝ դասախոս, դոցենտ, պրոֆեսոր: 2013 թվականից առ այսօր հայոց պատմության ամբիոնի վարիչի պաշտոնակատարն էր:

Նա դասավանդել է նաև Համազգայինի Բեյրութի հայագիտական բարձրագույն դասընթացներում (1992–1993 թթ.), Սևանի Վազգենյան հոգևոր դպրոցում (1995–1999 թթ.), իսկ 1999 թվականից առ այսօր՝ համատեղությամբ Էջմիածնի Գևորգյան հոգևոր ճեմարանում (Աստվածաբանական համալսարան):

Մանկավարժական աշխատանքը զուգակցել է գիտական-ստեղծագործական բեղուն աշխատանքին: Նա 400-ից ավելի տպագիր աշխատանքների՝ գրքեր, հոդվածներ, ժողովածուներ, ակնարկներ հեղինակ է: Նրա խմբագրությամբ լույս են տեսել 80-ից ավելի գիտական աշխատանքներ: Առավելապես հայտնի են նրա աշխատակցությամբ լույս տեսած «Հայ ժողովրդի պատմության քրեատմատիայի» (հատ. 1-ին, 1981, 2007, հատ. 2-րդ, 2011), «Ամենայն հայոց

կաթողիկոսներ» տեղեկատու-պատկերագիրքը (2001), «Հայ եկեղեցու հանրագիտարան» պրակ Ա (2008), «Նշանավոր ճեմարանականներ» (հատ. 1-ին և 2-րդ, 2005, 2009):

Պ. Հովհաննիսյանի աշխատասիրությամբ ու խմբագրությամբ են լույս տեսել Ավետիս Պերպերյանի «Պատմություն Հայոց» աշխատությունը (2009), Աշոտ Հովհաննիսյանի «Պատմագիտական ուսումնասիրությունները» (2007 թ.), Նիկողայոս Ադոնցի «Հայկական հարց» (1996), ինչպես նաև «Երկերի» Ա-Ջ հատորները (2006–2012), ակադ. Հ. Հ. Մանանդյանի Երկերի 7-րդ և 8-րդ հատորները (2010, 2011), Կ. Տեր-Մկրտչյանի «Հայոց եկեղեցու պատմություն» (2012) դասագիրքը և այլն:

Պ. Հովհաննիսյանը լուրջ ներդրում ունի մատենագիտական գրականության բնագավառում. հատկապես նշելի են «Հայկական հարց. հայերի ցեղասպանությունը» ռուսերեն գրականության մատենագիտությունը, «Սովսես Խորենացի. մատենագիտությունը» սովարածավալ աշխատությունը (2013):

Պ. Հովհաննիսյանը համահեղինակներից և խմբագիրներից է «Հայոց պատմություն. հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը» բուհական ձեռնարկի (2000, 2012), հանրակրթական դպրոցի 5–10-րդ դասարանների «Հայոց եկեղեցու պատմություն» դասագրքի (2002–2013), հանրակրթական դպրոցի 6-րդ և 7-րդ - դասարանների, ինչպես նաև ավագ դպրոցի 10-րդ դասարանի «Հայոց պատմություն» դասագրքերի:

Նա գործուն մասնակցություն ունի ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտի «Հայոց պատմություն» բազմահատորյակի 2-րդ և 3-րդ հատորների, «Հայկական սովետական հանրագիտարան», «Հայկական համառոտ հանրագիտարան», «Հայկական հարց», «Քրիստոնյա Հայաստան», «Ո՛վ ով է» հանրագիտարանների ստեղծմանը:

Գիտամանկավարժական բեղուն գործունեության համար արժանացել է Հայոց եկեղեցու բարձրագույն «Սուրբ Մահակ Պարթև և Սուրբ Մեսրոպ Մաշտոց» շքանշանի (2004), «Հայաստանի Հանրապետության վաստակավոր մանկավարժ» կոչմանը (2009), կառավարական բազմաթիվ շնորհակալագրերի ու պատվոգրերի:

Ճանաչված պատմաբանի, սիրված դասախոսի ու ազնիվ քաղաքացու հիշատակը միշտ վառ կմնա նրան ճանաչողների, հարազատների և ուսանողների սրտերում:

ԵՊՀ ռեկտորատ
ԵՊՀ պատմության ֆակուլտետ
ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտ